SRI T. CHOWDAIAH.—I would like to know what action the Department will take in the usual course.

SRI G. B. SHANKAR RAO.—Generally, the Officers, whenever such things come to their notice, will take action. But they cannot go on asking always whether a particular institution is collecting donations illegally *etc.*, and fees from the scheduled caste and scheduled tribe students *etc.*

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ವೊದಲು ಈ ಕೆಂಗೇರಿ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಒಂದು ಅನುಭವದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ. ಆಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಈ ಕೆಂಗೇರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಸೊಸೈಟಿಯವರು ಅಂದರೆ ಆದರ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು ಈ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಫೀ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವುದು ವೊದಲಿನಿಂದಲೂ ನಡದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಅವರು ಸರ್ಕಾರದ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಈ ರೀತಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕಾರಣ, ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡಿಯೂ ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದಾರೆಯೇ ಹೇಗೆ ಎಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ? ಒಂದುವೇಳೆ, ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಷಾಮೀಲು ಆಗದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣ, ನಾನು ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಅತಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು ಏನು ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ, ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರ್‌ರಾವ್.—ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದಕಾರಣ, ಇವರಿಗೆ ಎಂತಹ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಾಲದು. ಈಗ ಇದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ, ಅವರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಇನ್ನು ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಷಾಮೀಲಾಗಿದ್ದರೆ, ಅವರ ವಿರುದ್ಧವು ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅವರು ಆಡಳಿತ ಮಂಡಲಿಯ ಸಭೆ ಕರೆಯುವ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸಹ ನಾನು ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೇನೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುತ್ತೇನೆ.

PRESENTATION OF PETITIONS

SRI N. B. SIRDESAI (Khanapur).—Sir, I prrsent a petition regarding negligence of police department in detecting burglary and theft cases in Khanapur Taluk.

MR. SPEAKER.—Petition is presented.

Ruling regarding Notice of Breach of Privilege against Minister for Law and Parliamentary affairs

MR. SPEAKER.—I will now give my Ruling.

On 4th July 1980, Hon'ble Member Shri S. R Mommai sought my concent to move a Motion of Breach of Privilege against Shri. Y.Ramakrishna, Hon'ble Minister for law and Parliamentary Affairs and Animal Husbandry for his intervention during the course of the reply to the general diecussion on Budget by the Minister for Finance To recapitulate the events, I may mention that on 3rd July 1980,

while the Hon'ble Minister for Finance was replying to the general discussion on budget for the year 1980-81, he referred to the Employment Affirmation programme of the Government which had benefitted several people As an illusttation he mentioned the good work done under this scheme in Anekal Taluk. At that point of time Hon'ble Member Shri M. Chandrasheker mentioned about the notice given by him under rule 312 regarding certain misappropriation of funds under this scheme in Anekal Taluk Hon'ble Minister for Parliamentary Affairs then intervened to say that nothing which had not happened elsewhere had happened in Anekal Taluk. He also requested the members to note the construction of several school buildings, panchayat halls *etc.*, there under this programme. Shri H. D. Deve Gowda also referred to the misappropriation of Rs. 13 lakhs in Anekal Taluk which is represented by a Cabinet Minister.

The Minister for Parliamentary Affairs at that time stated that it was not proper to make personal remarks against anybody and hence the allegation was baseless. If a mistake has been committed, the Minister said the members could point out. He asked the Speaker whether it was proper to make personal allegations against somebody. This remark of the Minister gave rise to further discussion in the matter. Shri Deve Gowda demanded that the report of C.O.D. which has gone into the allegations of misappropriation may be laid on the Table of the House. The Minister for Finance also submted to the House that Government would enquire into the complaints of misapplication and misappropriation. He said that the "inference" was unfair,

While raising the privilege matter in the House on 4th July. Shri S. R. Bommai submitted that the Minister's statement that the allegation was baseless came in the way of the right of a Member to function in the House. Shri Bommai further added that he was not making allegations against the Minister for Parliamentary Affairs as such and that his allegations was in respect of the misappropriation of Rs. 83 lakhs in Anekel Constituency. Shri Y. Ramakrishna, Hon'ble Minister for Parliamentary Affairs clarified that to his knowledge, the allegation was baseless unless it was proved. He also stated that if it had been established that there was misappropriation and that he had characterised it as baseless then it would amount to a Breach of Privilege. On 8th July, 1980. I permitted Shri H. D. Deve Gowda to formally explain his case. Shri Deve Gowda reiterated his stand that the Minister had committed Breach of Privilege by saying that he was not aware of allegations of misappropriation in Anekal Constituency. I also heard the Minister for Parliamentary Affairs. The Minister explaining his stand stated that he got an

impression that he as a Minister had something to do with or in any way was responsible for the alleged misappropriation. It was also his plea that many member including the Hon'ble Minister for Finance got a similar impression and it is because of this impression, he mentioned that the allegation made was baseless. Further, according to the Minister, he never intended or meant to say that the allegations made against the officers or officials entrusted with carrying out of the programme which is pending enquiry by the C.O.D were baseless.

Several members also offered their remarks in the matter I promised to examine the matter. I have accordingly given the matter my utmost consideration. I have gone through the whole proceedings very cerefully. The contention of Shri S. R. Bommai in his notice is that the statement of the Minister for Parliamentary Affairs has affected the right of a Member to discharge his duties satisfactorily On going the proceedings, I am afraid, this is a tragedy of errors. While the members have been speaking about the allegation of misappropriation in Anekal the Minister is construing it to be directed to himself and has said it as baseless. This position was clarified by him finally on 8th July.

On several occassions, it has been ruled in Lok Sabha.

> "that incorrect statements made by a Minister cannot make any basis for a Breach of Privilege. It is only a deliberate lie. if it can be substantiated. that would certainly bring the offence within the meaning of a breach of Privilege. Other lapses, other mistakes do not come under this category, because every day we find that Ministers make their statements in which they make mistakes and which they correct afterwards."

On the basis of this ruling of Loksabha which has been the basis in this House also whenever such questions have been raised, I do not think that there is any deliberate intention on the part of the Minister to mislead the House. In such cases, whenever a Minister explains his stand and says before the House that he had no intention to mislead the House, the matter is not persued further,

In the light of the further statement of the Minister, I appeal to the House to close the matter and I ereat the matter as closed.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗ್ ಮೇಲೆ ನಾನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದ ರಿಲೀಫ್ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ತಾವು ಕನ್ಸಿಡರ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಆಮೇಲೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ. ಅದನ್ನು ಈಗ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಇವತ್ತು ಈ ಸದನ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗತಕ್ಕಂಥ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ. ನಿನ್ನೇ ಮದುರ ಬಾಂಧವ್ಯದಿಂದ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪ ಮುಗಿದಿದೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ನಾನು ಮತ್ತೆ ಕಹಿ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸದನದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಏನು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಬೇಕು, ಒಪ್ಪತಕ್ಕದ್ದು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮವಿದೆ, ಸದನದ ಗೌರವವನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯಬೇಕು. ನಾವು ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಡಿಲಿಬರೇಟ್ ಲೈ' ಎಂಬ ಪದ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಈ ರೀತಿ ಏಕೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. Suppression of factes to the House by anybody, whether it amounts to privilage or not I donot know. ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸನ್ನಿವೇಶ ಬಂತು ಹೇಳಿದೆ, ಅದನ್ನು ಉದಾಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಪು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ಪುನಃ ಕೆಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಾನು ನಿನ್ನೆ ಫಾರ್ಮರ್ಸ್‌ಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ರಿಲೀಫ್ ಪ್ಯಾಕೇಜ್‌ನ್ನು ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ಸನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಏನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಈ ದಿವಸ ಅಧಿವೇಶನದ ಕೊನೆಯ ದಿವಸ ಇದೆ. ನನ್ನ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಏನಿವೆ ಅದನ್ನು ಓದುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಉತ್ತರ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

"1. Adequate provision of funds and arrangements for purchase of Jawar, Hybrid Jawar Ragi, Bazra and Paddy at support prices without the aid of the Government of India.

2. Monopoly purchase of Cotton.

3. Reduction in Electricity charges for agricultural purposes.

4. Abolition of purchase tax on Sugarcane and tax on Khandasari Units.

5. Abolition of agricultural Income-Tax on dry lands.

6. Waiver of penal interest on debts advanced to the agriculturists by the Government Co-operative Institutions and other financing agents.

7. Reduction of Sales Tax on agricultural implements, inputs, pesticides and other necessities of the farmers.

8. Waiver of debts due from small holders.

9. Postponement of recovery of debts due from the farmers to the Government and various financing agencies.

10. Reduction on Water charges.

11. Postponement of payment of water rate and betterment levy dues.

12. Supply of fertilisers and pesticides at subsidised and reasonable rates,

13. Introduction of crop Insurance in the State."

ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಭಾಷಣದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಭಾಷಣ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ರೈತರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಸದನ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತಾ ಇದೆ. ರೈತರ ಎಲ್ಲಾ ಹಿತಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

೧೧–೩೦ ಎ.ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಬೊಮ್ಮಾಯಿರವರು ಹಿಂದೆನೇ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ಇವತ್ತು ಹೇಳಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ನಾನಂ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಅದು ಟೈಪ್ ಆಗಿ ಬರುತ್ತಿದೆ ಇನ್ನು ಒಂದೆರಡು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಓದುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ತಮಗೆಲ್ಲಾ ನೆನಪಿರಬಹುದು ನವಲಗುಂದ ಮತ್ತು ನರಗುಂದ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದು ವರದಿ ಮಾಡಲು ಈ ಸದನದ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಅದರಂತೆ ಆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವರನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ ಅವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಓದುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳದಲೇ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರನ್ನೂ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕಾಗದವನ್ನು ಕೂಡ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳವರು ಯಾರು ಯಾರು ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಆಭಿರುಚಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ಆಗ ಆ ಸಮಿತಿಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಹಜವಾಗಿ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಒಬ್ಬರನ್ನೇ ೩–೪ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅಂಥಾ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳೂ ಸಹ ಉಂಟು. ಆದುದರಿಂದ ಈಗಲಾದರೂ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಈ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಪರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಈಗ ಸದನದ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಆದರೆ ನಿನ್ನೇನೆ ನಾವು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರ ಯಾರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಯೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದು ಸರಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ, ಕಳೆದ ೨–೩ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಈ ಸಭೆಯ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎರಿತು ಕೊಂಡು ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ನಾವು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿರಿ. ಅದರಂತೆ ನಾನು ಆದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಹಾಕಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಓದಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅವರು ಬೇಡ, ಇವರನ್ನು ಹಾಕಿ ಎಂದು ಬೇರೆಯವರ ಹೆಸರನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರೆ ಬೇಕಾದರೆ

ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡೋಣ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರೇ ಇರಬೇಕು, ಇವರೇ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನನಗೇನೂ ಇಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದವರಿದ್ದಾರೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಯು) ಪಕ್ಷದವರಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಬಿ.ಜೆ.ಪಿ. ಯವರಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ವೀಕರಣ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದಾರೆ, ಆದುದರಿಂದ ಯಾರು ಯಾರು ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರೋ ಅವರನ್ನೇ ಹಾಕೋಣ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ —ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ, ನಾವು ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇವತ್ತು ೨-೩ ಬಿಲ್‌ಗಳನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.— ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಮೋಷನ್ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡೋಣ ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆಯೋ. ಅದು ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಮಿಕ್ಕಿದ್ದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಬಿಲ್ ಬಂದಿದೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿನ್ನೆನೇ ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರ ವಿರೋಧವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಈಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಿಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅದು ಸುಲಭವಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಟೈಮ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಏನು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಇದೆ? ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಶ್ರೀ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಲೋಕಸಭೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ನಿಮ್ಮದೇನು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್? ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಡಿಸ್ಕಷನ್ ಆಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೆ ಏನಾದರೂ ವಿಶೇಷವಿದ್ದರೆ ಆಮೇಲೆ ಬೇಕಾದರೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೪-೫ ವರ್ಷ ಸಜಾ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್. —ಒಂದು ಸಾರಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಅಷ್ಟು ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು, ತಾವು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಬಿಲ್‌ನ್ನು ಓದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಮುಗಿಸಿಬಿಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ —ಬಿಲ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಅಜೆಂಡಾ ಪ್ರಕಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಡೆಸೋಣ. ಬೇಕಾದರೆ ಆ ಮೇಲೆ ಒಂದೆರಡು ಗಂಟೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಬಿಲ್ ಬರೀ ಓಟಿಂಗ್ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆಯಷ್ಟೆ, ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಈಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರ್‌ರಾವ್‌ರವರ ಉತ್ತರ ಅಷ್ಟು ಬೇಗನೇ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ ಶಂಕರ್‌ರಾವ್. —ಈ ಬಿಲ್ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಆಗಿ ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಪಾಸ್ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಮೊದಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಿಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಪರಪ್ಪ ಕಳ್ಳೀಗುಡ್ಡ.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಬಾಗಲಕೋಟೆಯ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಇವತ್ತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಅವರ ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಹೆದರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿತ್ತು. ಅದು ಹೋಯಿತು ಆದುದರಿಂದ ಪುನಃ ಆ ಸಮಿತಿಯ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ತರಿಸಿ ನೋಡಿ ಆದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮುಳುಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಆದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಉಪಕಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ —ಬಾಗಲಕೋಟೆಯನ್ನು ನೀರಿನಿಂದ ಮುಳುಗಿಸಬೇಡಿ. ಪುನಃ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಬೇಕೆಂದರೆ ತುಂಬಾ ಕಠಿಣ ಮತ್ತು ಶ್ರಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಆಲಮಟ್ಟಿ ಡ್ಯಾಂನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿ ನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿ. ಆದಷ್ಟು ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಊರು ಉಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗಂಡೂರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮೊದಲು ಮುಳುಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪರಪ್ಪ ಕಳ್ಳಿಗುಡ್ಡ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆಯಿತಲ್ಲ. ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಇನ್ನು ಸಂಮ್ಮನೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಈಗ ಮಸೂದೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮುಗಿಸೋಣ. ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಸೂದೆ ೧೦ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಬೆ. ನಂತರ ಆರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವು ದಾದರೆ ಕೊಡಲಿ. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮದೇನು ಅಭ್ಯಂತರ ಇಲ್ಲ. ಹನ್ನೆರಡುವರೆ ಗಂಟೆಯೊಳಗೆ ಮುಗಿಸೋಣ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮುಗಿಯದಿದ್ದರೆ ಪುನಃ ೩ ಗಂಟೆಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮೊದಲು ಮೋಷನ್ ಅನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮೊದಲು ಬಿಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ನಂತರ ಮೋಷನ್ ಅನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ.—ಆಜೆಂಡಾ ಪ್ರಕಾರ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ತೊಂದರೆ ಇದೆ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಬಿಲ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಸಹಕಾರ ನೀಡುವುದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲು ಮೋಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಲಿ, ನಂತರ ಮಸೂದೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

State ment by Chief Minister

re:—Relief measucrs given to the farmers.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಆಗಲಿ, ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಏನಂ ರೈತರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬೇ ಕೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ಅವುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಕೆಲವು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಈಗ ಪ್ರಕಟ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ, ಬಾಕಿಯದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

My Government has been actively considering to redress the many grievances of the farmers raised from time to time. With positive intention in mind, the Government had constituted an Expert Committee may back in the month of March, 1980 with a view to go into the problems faced by the farmers in general in the State and the relief that could be provided to them so as to provide them with a reasonable return. We had on many other occasions on the floor of the Assembly and the Legislative Council had assured that my Government would come up with pos tive measures is unfortunate that before we could announce our decision, some disturbances in the State took place. Taking note the feelings exhibited by the Hon'ble Members of both the Hou-es to provide immediate relief to the farmers, I am pleased to announce the following interim relief to the farmers.—

1. Pending verification of the actual use of the water, the collection of Betterment Levy and Water Rate, shall be suspended